CITY PROMENADE

STADSCENTRUM, HISTORISCH CENTRUM, FORTIFICATIES EN BELANGRIJKSTE MONUMENTEN

luxembourg

mijn stad · ma ville · meng stad

EEN PAGINA GESCHIEDENIS

De Ardenner ridder Sigefroi bouwde in 963 een kasteel op de Bockrots en legde daarmee de grondslag voor de stad Luxemburg. Binnen een eenvoudige verdedigingsmuur werden de eerste markten gehouden nabij de St. Michaelskerk. In de loop der eeuwen werden aan de westzijde een tweede en derde verdedigingsgordel aangelegd. Aan de andere zijden boden de rotsen langs het dal van de Alzette en de Pétrusse een natuurlijke beveiliging. Deze sterke verdedigingswerken konden echter niet verhinderen, dat de Bourgondiërs de stad in 1443 bij verrassing innamen. Ook nadien behield de stad haar strategisch belangrijke positie op het Europese schaakbord. Meer dan vier eeuwen lang bouwden de beste ingenieurs van Bourgondië, Spanje, Frankrijk, Oostenrijk en de toenmalige Duitse Bond de stad uit tot een van de sterkste vestingen van Europa, het "Gibraltar van het noorden".

De vesting had drie verdedigingsgordels. De binnenste bestond uit bastions, de tweede uit vijftien forten en de derde uit negen buitenforten, alle uitgehouwen in de rots, evenals de kazematten, een onderaards netwerk van 23 km galerijen en meer dan 40 000 m^2 bomvrije ruimten. Daarin bevonden zich behalve de gevechtsposten en

verblijven voor duizenden soldaten ook complete werk- en opslagplaatsen, keukens, bakkerijen, een slachthuis, etc.

De vestingwerken hadden een oppervlakte van 180 ha en de boven- en benedenstad van slechts 120 ha. Op grond van het op 11 mei 1867 tussen de grote mogendheden gesloten Verdrag van Londen werd de vesting ontmanteld, zodat daarvan thans slechts 10% bewaard is gebleven. De resterende bolwerken en de oude stad zijn wereldvermaard. In 1994 zijn ze door de UNESCO op de lijst van werelderfgoed geplaatst.

Stadswandeling "City Promenade"

1 **Place Guillaume II:** genoemd naar Willem II, koning der Nederlanden en groothertog van Luxemburg. (Kantoor van de Luxembourg City Tourist Office). 2 **Stadhuis:** tussen 1830 en 1838 in neoklassieke stijl gebouwd. Vroeger stond hier een Franciscanenklooster. 3 **Ruiterstandbeeld van Willem II (Mercié 1884):** opgericht ter ere van koning-groothertog Willem II van Oranje-Nassau, die regeerde van 1840 tot 1849 en Luxemburg zijn eerste grondwet gaf.

Naar "rue du Fossé" en "rue de la Reine" folgen.

4 **Groothertogelijk paleis:** het oudste deel (1572) bevindt zich tussen de beide torens en is opgetrokken in renaissancestijl; rechts daarvan de Waag, oorspronkelijk in 1741-43 gebouwd in barokstijl, doch 1891 verbouwd in renaissancestijl. 1992-1995 ingrijpend gerestaureerd. 5 **Huis van afgevaardigden:** 1859 naast het paleis gebouwd.

Verder langs de Paleis, links naar de "rue du Curé".

6 **Cercle Cité:** een overheidsgebouw "Cercle" met verschillende feestzalen verbunden met het "Le Cité" via een brug. 7 **Place d'Armes:** de salon van de hoofdstad, voltooid in 1671 en opgeknapt in 1986.

8 Dicks-Lentz monument: opgericht in 1903 ter ere van de Luxemburgse dichters Dicks en Lentz.

Verder langs de plaats naar de "rue Chimay" en de "boulevard Roosevelt".

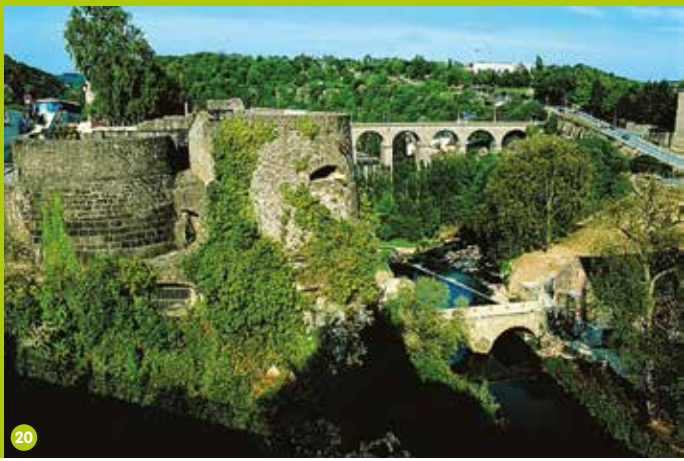
9 Place de la Constitution: op de fundamenten van het vroegere Beck-bastion (1664,1685). Uitzicht op het dal van de Pétrusse en de pont Adolphe. **10 Herdenkingsmonument Gëlle Fra (gouden vrouw):** opgericht in 1923 ter nagedachtenis aan de in de eerste wereldoorlog gevallen Luxemburgse soldaten, thans het symbool voor vrijheid en verzet. **11 Pétrusse-kazematten:** onderaardse galerijen voor militaire doeleinden door de achtereenvolgende overheersers gebouwd.

Verder langs de "boulevard Roosevelt".

12 Vroegere Jezuïtencollege (1606-1611): sinds 1970 nationale bibliotheek. **13 O.L.-Vrouwekathedraal (1613):** laatgotisch met een aantal elementen en versieringen in renaissancestijl, in 1870 tot kathedraal verheven; het koor dateert uit 1935.

Vervolgens eerste straat links, "rue de la Congrégation".

14 Eglise de la Trinité: (1739-1742), met prachtig barokportaal, thans protestantse kerk.

20

15 **Place Clairefontaine:** in het regeringscentrum, eind tachtiger jaren vernieuwd. 16 **Standbeeld groothertogin Charlotte:** door de Parijse beeldhouwer Jean Cardot ontworpen ter ere van Groothertogin Charlotte (1896-1985).

Verder via de "rue du St. Esprit" naar het "chemin de la Corniche".

Korter alternatief:

* Vanaf het "rue du Saint-Esprit" naar het Plateau du St. Esprit met uitzicht op de nieuwe "Cité Judiciaire", Kantoor van het luxemburgse justitie, en met de lift naar de benedenstad Grund. Beneden rechtsaf via de "rue St. Ulric" in de richting van de St. Quirinuskapel 26.

17 **Staatsarchief:** in 1967 ondergebracht in het voormalige militaire ziekenhuis (1862).

Verder naar het "chemin de la Corniche".

18 **Corniche:** het "Balkon van Europa" met uitzicht op de indrukwekkende citadel du St. Esprit met het "Cité Judiciaire" (2008), Kantoor van het luxemburgse justitie, op de benedenstad Grund met de St. Janskerk, het museum voor natuurlijke historie, de Neumünster abdij en de oude muur van Wenceslas.

19 Historisch museum van de stad Luxemburg: geeft een overzicht van de stedenbouwkundige en architectonische ontwikkeling van de stad Luxemburg sinds de stichting in 963.

Verder via de "chemin de la Corniche".

20 Bockrots: de bakermat van de stad, door de slo brug (1735) verbonden met de stad. In en op de Bockrots bevinden zich belangrijke overblijfselen van het oude kasteel van de graven en hertogen van Luxemburg; sinds 1963 omgebouwd tot monument van het duizendjarig bestaan van de stad. Uitzicht op het Europees centrum Kirchberg, de Filharmonie, het MUDAM (Musée d'Art Moderne Grand-Duc Jean), de voorsteden Grund, Clausen en Pfaffenthal, de torens van Vauban, de muur van Wenceslas, de Neumünster abdij, het Rhamplateau met de kazernes van Vauban (1685) en de halfronde torens van de muur van Wenceslas (omstreeks 1390). Links daarvan het kruitmagazijn van het fort Rubamprèz (1847), de schans van het fort Rumigny (Vauban, 1688) met daarachter het Nationaal sportinstituut en boven op het plateau het fort Dumoulin (1836). Hier is het beginpunt van de wandeling over de muur van Wenceslas, door de Raad van Europa als uitzonderlijk aangemerkt, en van de culturele "Vauban" wandeling.

21 Bockkazematten en archeologische crypte: ondergrondse vestinggalerijen uit de Oostenrijkse tijd (1745/6). De oorsprong van de stad is te zien in de archeologische crypte, een voorportaal van de kazematten. **22 Goethemonument:** ter herdenking aan het bezoek van Goethe aan Luxemburg in 1792.

Langs de Raad van State (met arcaden) naar de Vismarkt.

23 St. Michaelskerk (987): de oudste kerk van de stad. **24 Marché-aux-Poissons (Vismarkt)**: historisch centrum van de oude stad op een kruising van twee Romeinse heerwegen. **25 Nationaal museum voor geschiedenis en kunst:** in meer dan 120 zalen zijn voorwerpen tentoongesteld die getuigen van de geschiedenis van stad en land.

Langs de "rue Large" naar beneden in de richting van de voorstad Grund.

Korter alternatief:

** Langs de "rue Large" naar beneden en dan rechtsaf de kleine tunnel in. Hier bevindt zich de lift die u terugbrengt naar het Plateau du St. Esprit in de bovenstad.

Voor de wandeling in extenso, rechtuit door de "rue St. Ulric" met, evenals elders in deze wijk, interessante voorbeelden van stadssanering, bijv. de oude gevangenis (1807). Na de

brug over de Pétrusse de eerste weg rechts, de "rue St. Quirin".

26 **Quirinuskapel:** oud heiligdom (prehistorie en 14de eeuw).

Doorlopen onder de Viaduct.

27 **Viaduct:** of Passerelle aangeduide oude brug met 24 bogen (1859-1861).
28 **Pétrusse-dal:** vormt de scheiding tussen de bovenstad en het Plateau Bourbon, rechts de bastions Louis (1685) en Beck (1644 en 1685).

Verder door het dal onder Pont Adolphe.

29 **Pont Adolphe:** gold bij de bouw (1900-1903) als de grootste stenen boogbrug ter wereld (spanwijdte 85 m), in restauratie op dit moment.

Langs een kronkelend weggetje naar de bovenstad.

Via de "boulevard Roosevelt" langs de 30 **Casino Luxembourg:** gebouwd in 1882, thans tentoonstellingsruimte voor moderne kunst.

Wanneer u wilt u wandeling beëindigen, rechtuit tot "place de la Constitution" en dan linksaf via "rue Chimay" en rechts naar de "rue Notre-Dame". Via de trappen terug naar het vertrekpunt, place Guillaume II.

Uitbreiding mogelijk:

Wanneer u ook wilt de stationsbuurt ontdecken, steek over de Pont Adolphe.

31 **Place de Metz,** met de Staatsbank en -spaarkas (1913).

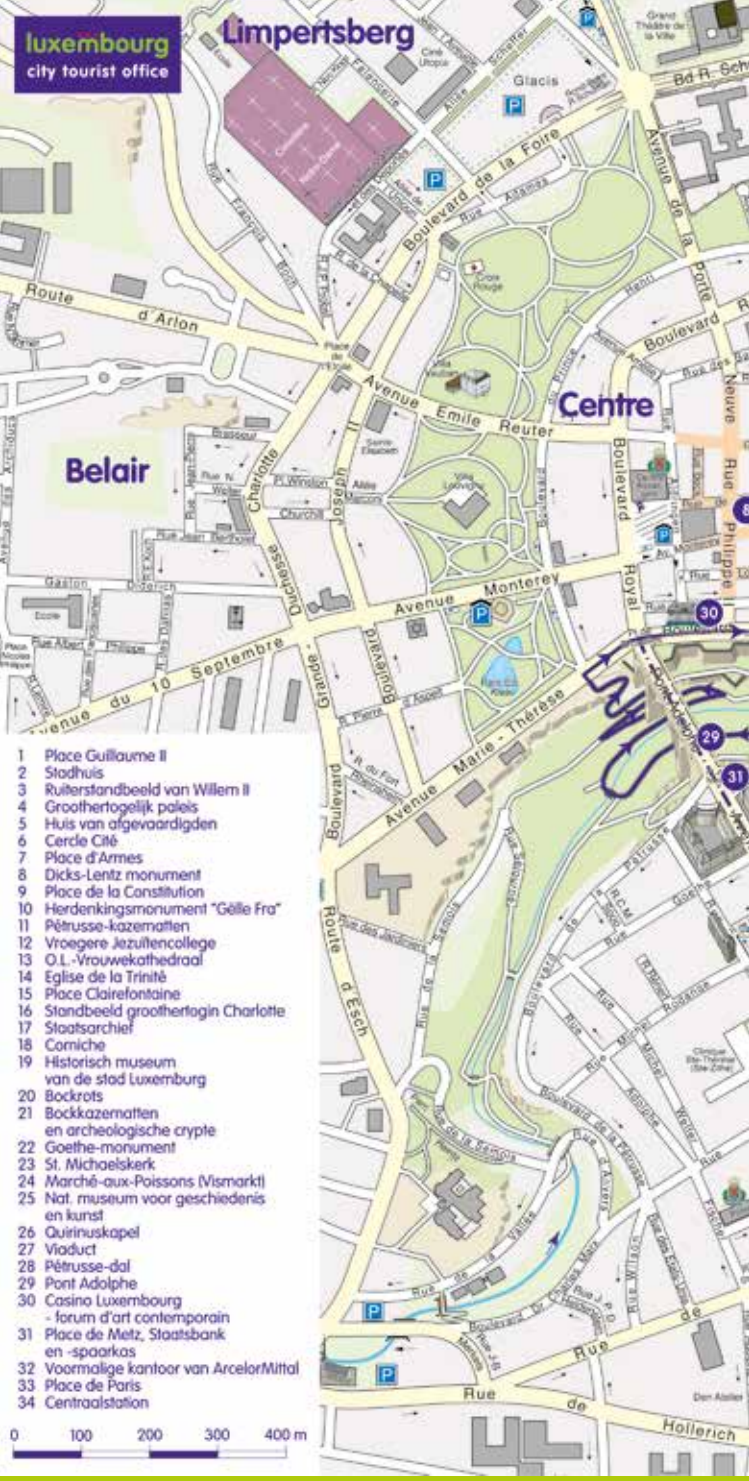
Verder de "avenue de la Liberté".

32 **Voormalige kantoor van ArcelorMittal,** het wereldwijd grootste Staalconcern, oorspronkelijk bestuurszetel van de ARBED "Aciéries Réunies de Burbach-Eich-Dudelange" (1922). 33 **Place de Paris:** sinds 1986 voetgangerszone. 34 **Centraalstation** (1907-1913): sinds 2007 Kopstation van het sneltrein TGV-Est.

Terug naar de center via "avenue de la Gare". Steek links over de Viaduct.

Uitzicht op het Monument national de la solidarité, opgericht ter nagedachtenis aan de in de tweede wereldoorlog gevallenen en ter herinnering aan het verzet en de solidariteit tegen de bezetting door de Nazis.

An de Place de la Constitution rechts via "rue Chimay" en rechts naar de "rue Notre-Dame". Via de trappen terug naar het vertrekpunt, place Guillaume II.

luxembourg
city tourist office
Limpertsberg
Glacis
Boulevard de la Foire
Route d'Arlon
Avenue Emile Reuter
Centre
Belair
Avenue Monterey
Avenue du 10 Septembre
Avenue Marie-Thérèse
Boulevard Royal
Route d'Esch
Rue de Hollerich
1 Place Guillaume II
2 Stadhuis
3 Ruiterstandbeeld van Willem II
4 Groothertogelijk paleis
5 Huis van afgevaardigden
6 Cercle Cité
7 Place d'Armes
8 Dicks-Lentz monument
9 Place de la Constitution
10 Herdenkingsmonument "Gëlle Fra"
11 Pëtrusse-kazematten
12 Vroegere Jezuïtencollege
13 O.L.-Vrouwekathedraal
14 Eglise de la Trinité
15 Place Clairefontaine
16 Standbeeld groothertogin Charlotte
17 Staatsarchief
18 Corniche
19 Historisch museum van de stad Luxemburg
20 Bockrots
21 Bockkazematten en archeologische crypte
22 Goethe-monument
23 St. Michaelskerk
24 Marché-aux-Poissons (Vismarkt)
25 Nat. museum voor geschiedenis en kunst
26 Quirinuskapel
27 Viaduct
28 Pëtrusse-dal
29 Pont Adolphe
30 Casino Luxembourg - forum d'art contemporain
31 Place de Metz, Staatsbank en -spaarkas
32 Voormalige kantoor van ArcelorMittal
33 Place de Paris
34 Centraalstation
0 100 200 300 400 m

Pont G.-D. Charlotte
Kirchberg
Pfaffenthal
Rue Vauban
Alzette
Allée Pierre de Manstelf
Clausen
Rue de Clausen
Bock
Rue de la Tour Jacob
Rue de Travers
Grund
Boulevard Général Patton
Verlorenkost
Boulevard d'Avranches
Rue de la Fonderie
Rue de la Déportation
Rue de la Vallée
Rue de la Porte Neuve
Rue de la Fonderie
Rue de la Faïencerie
Rue de la Boucherie

luxembourg
city tourist office

30, place Guillaume II
L-1648 Luxembourg
Tel.: (+352) 22 28 09
touristinfo@lcto.lu
www.lcto.lu

STADSWANDELING CITY PROMENADE

Hoogtepunten	De mooiste bezienswaardigheden van het stadscentrum, het historisch centrum, de fortificaties en de buurt rondom het treinstation.
Bezoek	Te voet.
Dur	2 uur, 4 km. Uitbreiding met de buurt rondom het treinstation: 2 km.
Regelmatige toere	**Vertrek en toegangsbewijzen** Luxembourg City Tourist Office, place Guillaume II, Luxembourg ou sur www.lcto.lu **Wanneer?** Dagelijks 12.00 (FR, DE) en 14.00 uur (GB, DE). **Prijs:** Volwassenen 12 €, studenten, senioren en gehandicapten 10 €, kinderen 6 €.
Toere on demand	1 guide for maximaal 25 personen. **Prijs:** 90 € één- of tweetalig. **Reservatie:** Luxembourg City Tourist Office, tel.: (+352) 4796-2709, guides@lcto.lu, www.lcto.lu

1 mile
7 museums

Joseph Kutter (1894-1941), *Clown à l'accordéon*, vers 1935 (extrait), Gouache sur papier, Collection du Musée national d'histoire et d'art, Legs Catherine Meyer-Kutter, © Photo : MNHA / Tom Lucas

MUSEUMSMILE

Villa Vauban – Musée d'Art de la Ville de Luxembourg

Casino Luxembourg – Forum d'art contemporain

Musée d'Histoire de la Ville de Luxembourg

Musée national d'histoire et d'art

Musée national d'histoire naturelle – 'natur musée'

Musée Dräi Eechelen

Musée d'Art Moderne Grand-Duc Jean (Mudam)

www.museumsmile.lu